

Valtiovarainministerien epävirallinen (ECOFIN) kokous 22.-23.5.2026, ja Euroryhmän 22.5.2026 kokous, Nikosia; Yhteenvetoraportti

Kokous

Valtiovarainministerien epävirallinen kokous 22.-23.5.2026 ja Euroryhmän 22.5.2026 kokous

Ensimmäisen työistunnon aiheena oli vakaavaluutat (*stablecoins*), ja ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat keskustelivat yhdessä vakaavaluuttojen käytöstä ajatuspaja Bruegelin alustuksen pohjalta. Komissio katsoo digitaalista rahoitusta teknologia- ja tuoteneutraalista näkökulmasta ja pitää tärkeänä ennen kaikkea nopeampaa ja edullisempaa rajat ylittävää maksamista. Ministerien ja keskuspankkien pääjohtajien puheenvuoroissa Bruegelin ehdotuksiin suhtauduttiin yleisesti varauksellisesti.

Toisessa työistunnossa käytiin keskustelu IMF:n ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen alustusten pohjalta siitä, miten Eurooppa voi vastata kasvaviin menotarpeisiinsa heikentämättä pitkän aikavälin julkisen talouden kestävyyttä.

Euroryhmä kävi keskustelun makrotalouden kehityksestä euroalueella komission kokousta edellisenä päivänä julkaistun ennusteen pohjalta. Euroryhmä käsitteli myös komission tausta-aineistoon ja esitykseen pohjautuen asumista. Euroryhmä sai lisäksi tilannekatsauksen digitaalisesta eurosta.

Valtiovarainministerien epävirallinen (ECOFIN) kokous

Työistunto I: Vakaavaluuttojen käyttö

Ensimmäisessä työistunnossa ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat keskustelivat yhdessä vakaavaluuttojen (*stablecoins*) käytöstä ajatuspaja Bruegelin alustuksen pohjalta. Bruegel alusti aiheesta todeten, että EU:n lähestymistapa digitaaliseen rahaan on turvautuminen pankkikeskeiseen digitaaliseen rahaan. Tätä perustellaan EU:ssa riskeillä, jotka liittyvät vakaavaluuttoihin. Bruegel esitteli analyysia siitä, että muun muassa Yhdysvaltojen edistäessä vakaavaluuttojen käyttöä, syntyy kuitenkin riski, että EU:n omaksuma lähestymistapa itse asiassa siirtää vakaavaluuttojen kysyntää pois EU:sta. Näin ollen Bruegelin analyysin mukaan vakaavaluuttoja pitäisi EU:ssa tukea, tehden niistä samalla turvallisempia. Nykyinen lähestymistapa voi Bruegelin mukaan lisätä joitain riskejä, kuten valuuttakurssiriskiä tai koko rahoitusinfrastruktuurin dollarisaation riskiä. Bruegel esitteli vaihtoehtoista strategiaa, jota EU:ssa voitaisiin digitaalisessa rahoituksessa harkita. Yksi keskeisistä esityksistä esitetyistä vaihtoehtoista oli vakaavaluuttojen palveluntarjoajien pääsy EKP:n taseeseen.

Komissio totesi puheenvuorossaan, että se katsoo digitaalista rahoitusta teknologia- ja tuoteneutraalista näkökulmasta ja pitää tärkeänä ennen kaikkea nopeampaa ja edullisempaa rajat ylittävää maksamista. Komissio on uusien teknologioiden ja innovaatioiden kannalla, kunhan uudistukset ovat suhteellisia. MiCA-uudistukseen liittyen komissio totesi, että siitä käydään konsultaatioita, joissa tarkastellaan erityisesti fragmentaatiota ja kartoitetaan digitaalisen rahoituksen käyttötapauksia. Dollarisaatioon liittyen komissio näki vain vähän riskejä. Komissio korosti vielä, että ei ole syytä ylisäännellä eikä sallia fragmentaatiota, ja sekä julkisille että yksityisille aloitteille pitäisi antaa tilaa.

Ministerien ja keskuspankkien pääjohtajien puheenvuoroissa Bruegelin ehdotuksiin suhtauduttiin yleisesti varauksellisesti. Euroopan keskuspankki (EKP) korosti, miten Bruegelin esittämät ajatukset, erityisesti pääsy keskuspankin likviditeetin piiriin, voisivat vahingoittaa pankkien luotonantoa ja vaikeuttaa korkojen hallintaa. EKP totesi, että rajat ylittävässä maksamisessa vakaavaluutoilla on globaalisti merkitystä, mutta ei niinkään Euroopassa. Useat keskuspankkiirit toistivat EKP:n sanomaa. Esille tuotiin, että vakaavaluutoissa ei nähdä lisäarvoa, mutta totesivat, että potentiaalisia käyttötapauksia olisi kuitenkin syytä tarkastella lisää. Dollarisaatiota ei pidetty useimpien keskuspankkiirien puheenvuoroissa keskeisenä riskinä. Jotkin valtiovarainministereistä kuitenkin nostivat esille, että infrastruktuurin dollarisaation riski on olemassa, jos keskittymistä tapahtuu dollaripohjaiseen infrastruktuuriin ja syntyy verkostovaikutuksia. Valtiovarainministerit toivat muun muassa esille myös, että autonomian ei tarvitse tarkoittaa eristymistä ja totesivat tarpeen saada selvyyttä multi issuance -kysymyksiin.

Työistunto II: Kuinka Eurooppa maksaa asioista, joihin sillä ei ole varaa?

Toisessa työistunnossa käytiin keskustelu kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen alustusten pohjalta siitä, miten Eurooppa voi vastata kasvaviin menotarpeisiinsa heikentämättä pitkän aikavälin julkisen talouden kestävyyttä.

IMF toi alustuksessaan esille EU-jäsenvaltioiden julkisen talouden haasteita ja käsitteli tulevaisuuden menopaineita. IMF:n mukaan suuri kysymys on, miten EU-maat voivat tarjota julkisia palveluja ja pitää yllä sosiaalista mallia samalla ottaen huomioon julkisen rahoituksen haasteet. IMF:n mukaan lähitulevaisuuden menopaineet ovat sellaisia, että ilman kattavaa sopeutusta useat EU-jäsenvaltiot velkaantuvat paljon. Suorien sopeutustoimien lisäksi tarvittaisiin merkittäviä uudistuksia ja joidenkin jäsenvaltioiden olisi ajateltava uudelleen koko järjestelmän kestävyyttä ja onko nykyisenkaltaista

järjestelmää enää mahdollista ylläpitää. IMF toi esille myös useita toimia, joita sekä jäsenvaltiot että EU yhdessä voisivat tehdä. Kansallisesti muun muassa työmarkkinoiden, eläkejärjestelmien ja sosiaalisiin menoihin liittyvät uudistukset ovat keskeisiä. EU-tasolla sisämarkkinoiden syventäminen ja pääomamarkkinaunioni ovat muun muassa keskeisiä uudistuksia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin piti esityksen EU-budjetin käytön näkökulmasta ja totesi sen aluksi, että EU-rahoituksen pitäisi tuoda todellista lisäarvoa, mutta tällä hetkellä budjetin toimeenpanossa on haasteita/puutteita. Tilintarkastustuomioistuin totesi IMF:n tavoin, että sisämarkkinan edistämällä olisi merkittäviä vaikutuksia kasvuun. Lisäksi esityksessä tuotiin esille, että EU-velka ja velanhoitokustannukset ovat koronavuosien myötä moninkertaistuneet. Tilintarkastustuomioistuin totesi vielä, että EU:lla on rooli myös kansallisissa uudistuksissa eurooppalaisen ohjausjakson kautta, mutta maakohtaisten suositusten pitäisi ennen kaikkea keskittyä suurimpiin riskeihin ja haasteisiin niin, että uudistuksia toteutettaessa saadaan todellisia ja merkittäviä tuloksia.

Komissio toi puheenvuorossaan esille, että eurooppalainen rahoitus voi tukea rakenteellisia muutoksia ja että kansallisen finanssipolitiikan toimeenpanossa EU-koordinaatiolla on keskeinen rooli. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa oltiin huolestuneita julkisen talouden kehityksestä ja korostettiin EU:n finanssipoliittisten sääntöjen noudattamista, nostettiin esille tulevan monivuotisen rahoituskehityksen koko ja tehokkuusnäkökulmat, korostettiin yksityisten investointien ja niihin vaikuttavien kannustimien merkitystä ja pääomamarkkinaunionin loppuunsaattamista sekä pidettiin tärkeänä eurooppalaista hyvinvointiyhteiskuntamallia myös tulevaisuudessa.

Työlounas

Perjantaina 22.5. työlounaalla käsiteltiin Euroopan kilpailukyvyn vauhdittamisesta.

Suomen edustajat

Valtiosihteeri Riikka Slunga-Poutsalo (VM), finanssineuvos Antti Kekäläinen (VM)

Euroryhmä

1. Bulgarian hallituksen prioriteetit

Bulgarian uusi valtiovarainministeri kertoi hallituksen prioriteeteista, joihin kuuluvat muun muassa hallinnon kehittäminen, makrotaloudellinen ja finanssipolitiikan kestävyys, julkisten menojen laadun parantaminen sekä tehokkaampi veronkanto.

2. Makrotalouden kehitys euroalueella

Euroryhmä kävi keskustelun makrotalouden kehityksestä euroalueella komission kokousta edellisenä päivänä julkaistun ennusteen pohjalta. Komissio totesi, että Lähi-idän kriisillä on merkittäviä vaikutuksia Euroopan unionin ja globaaliin talouteen muun muassa siksi, että EU on energian nettotuojana. Energian hinnat ovat nousseet selvästi, ja tällä on vaikutuksia myös inflaatioennusteeseen. Yläsuuntaiset inflaatioennusteen revisiot ovat kuitenkin tällä hetkellä vielä melko kohtuullisia tänä ja ensi vuonna. Euroalueella kehitys on samanlaista kuin koko EU:ssa. Lähi-idän tilanteesta ja hintojen noususta huolimatta EU:n talous kuitenkin kasvaa edelleen, vaikka sentimentti-indikaattoreissa on nähtävissä matalat tasot. Heikommat odotukset vaikuttavat komission ennusteessa negatiivisesti muun muassa investointikehitykseen. Toisaalta matalammat kasvunäkymät maailmalla heikentävät EU:n vientiä. Talous kuitenkin kasvaa sekä EU:ssa että euroalueella tänä ja ensi vuonna. Lisäksi komissio kertoi

energiashokin vaikutuksista julkiseen talouteen – vaikutuksia syntyy niin matalamman kasvun, korkeampien korko-odotusten ja energiatukitoimien seurauksena, vaikka toimet ovat tällä hetkellä rajallisia.

Euroopan keskuspankki (EKP) oli yhtä mieltä komission analyysistä ja totesi, että tilanne tulee vielä huononemaan ennen kuin se muuttuu paremmaksi viitaten tämänhetkisiin markkinaodotuksiin taloudellisen shokin kestosta. EKP totesi vielä, että inflaatio-odotukset ovat tällä hetkellä melko vakaat sekä korosti energiatukitoimien väliaikaista ja kohdennettua luonnetta. Euroopan parlamentin talous- ja rahoitusasioiden komitean puheenjohtaja Aurore Lalucq toi esille parlamentin näkemyksiä taloustilanteeseen korostaen muun muassa yhteisten prioriteettihankkeiden kuten säästö- ja sijoitusunionin loppuunsaattamisen merkitystä. G7-puheenjohtajamaa Ranska kertoi saman viikon alussa järjestetyn kokouksen lopputulemista ja julkilausumista. Keskustelut sivusivat niin taloudellista turvallisuutta, Ukrainan tilannetta kuin kriittisiä mineraalejakin. Euroryhmän jäsenet toivat esille muun muassa Lähi-idän kriisin vaikutuksia julkiselle taloudelle komission ennusteen tietojen valossa.

3. Euroalueen kilpailukyky – asuminen

Euroryhmä käsitteli komission tausta-aineistoon ja esitykseen pohjautuen asumista. Komissio kävi läpi analyysissään asumisen hintojen kehittymistä euroalueella: useissa maissa hinnat ovat nousseet ja tarjonta ei ole reagoinut kasvaneeseen kysyntään. Hinnat ovat nousseet tulojen kasvua nopeammin joissain euromaissa, mikä vaikuttaa siihen, miten suuri osa tuloista kuluu asumiseen. Taustalla kysyntäpaineeseen on muun muassa demografisia tekijöitä, muuttoliikettä, turismia ja lainaehtojen parantumista. Tarjontapuolella muun muassa sääntelyä. Pitkällä aikavälillä ratkaisujen ongelmiin pitäisi komission mukaan löytyä tarjontapuolelta. EKP totesi, että vaikka asumiseen liittyvät asiat ovat kansallisessa kompetenssissa, on niillä vaikutuksia rahapolitiikkaan ja sen välittämiseen.

Kolme euroryhmän jäsentä esitteli asuntomarkkinatilannetta omien maidensa perspektiivistä. Näissä alustuksissa sivuttiin muun muassa väestönkasvua, maankäyttöä, kysynnän ja tarjonnan kohtaannon ongelmaa, kakkosasuntoihin liittyviä kysymyksiä, lyhytvuokrausta ja sukupolvien välisiä eroja sekä muita sosiaalisia asumiseen liittyviä tekijöitä. Muut jäsenet toivat esille muun muassa, että tilanteet ja tätä myötä politiikkatoimenpiteet eroavat alueiden välillä. Eritoten tarjontapuolen ongelmia ja niihin vaikuttamisen keinoja sivuttiin: muun muassa maankäyttöä, sosiaalisen asumisen tarjontaa, vuokrasääntelyä, rakennussektoria ja verotusta. Myös energian ja asumisen välistä yhteyttä sivuttiin.

4. Digieuro – tilannekatsaus

Euroryhmä sai tilannekatsauksen digitaalisesta eurosta. Euroopan parlamentin talous- ja rahoitusasioiden komitean puheenjohtaja totesi, että parlamentti pyrkii muodostamaan näkemyksen kesäkuussa ja korosti digitaalisen euron hankkeen geopoliittista merkitystä. Euroryhmän jäsenet korostivat hankkeen nopean edistymisen merkitystä.

Suomen edustajat

Valtiosihteeri Riikka Slunga-Poutsalo ja finanssineuvos Antti Kekäläinen (VM).